Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **MODUŁ WYBIERALNY - PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE: RESOCJALIZACJA NIELETNICH**					Kod modułu: J	
	Nazwa przedmiotu: **PODSTAWY KRYMINOLOGII Z ELEMENTAMI WIKTYMOLOGII**					Kod przedmiotu: J/54	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY**						
	Nazwa kierunku: **PEDAGOGIKA**						
	Nazwa specjalności: **Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z resocjalizacją nieletnich**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**			Poziom kształcenia: **studia I stopnia**	
	Rok / semestr: **III/6**		Status przedmiotu /modułu **obowiązkowy**			Język przedmiotu / modułu: **polski**	
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć (godz.)	**15**	**15**				

Koordynator przedmiotu / modułu*	dr Ewa Pachura
Prowadzący zajęcia*	dr Ewa Pachura
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	Przedmiot ma przybliżyć znaczenie kryminologii jako nauki o przestępstwie, przestępcy oraz przyczynach przestępczości a także przedmiot badań wiktymizacyjnych i sytuację ofiary.
Wymagania wstępne	Wiadomości ogólne z psychologii, pedagogiki

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
01	Zna i rozumie przedmiot i zadania kryminologii oraz umiejscawia go w systemie nauk.	K_W01
02	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące struktur i funkcji placówek resocjalizacyjnych oraz działań diagnostyczno-terapeutycznych zorientowanych na praktyczne zastosowanie wobec osób nieletnich.	K_W06
03	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące różnych rodzajów struktur i więzi społecznych prowadzących do popełnienia przestępstwa oraz zachodzących między nimi relacjach.	K_W08
04	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące struktury i funkcji systemu edukacji; celach, podstawach prawnych, organizacji i funkcjonowaniu różnych instytucji resocjalizacyjnych i pomocowych.	K_W05
05	Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz kryminologii, wiktymologii do analizowania problemów społecznych związanych z przestępczością w praktyce edukacyjnej, profilaktyce kryminalnej.	K_U02

06	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, kryminologii do diagnozowania, prognozowania oraz projektowania działań profilaktycznych, resocjalizacyjnych i terapeutycznych.	K_U03
07	Potrafi rozpoznawać i analizować trudne zjawiska i sytuacje społeczne, w tym patologie społeczne, przestępczościć odniesieniu do studiowanej specjalności.	K_U07
08	Potrafi używać języka specjalistycznego oraz w sposób spójny i klarowny porozumiewać się z osobami ze środowisk patologicznych, nieletnimi sprawcami czynów karalnych, ofiarami przestępstw oraz małoletnimi potrzebującymi pomocy.	K_U08
09	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, technik, procedur oraz dobrych praktyk do realizacji zadań i rozstrzygnięć problemów związanych z wybraną sferą działalności edukacyjnej ukierunkowanej na zapobieganie przestępczości, demoralizacji nieletnich i dalszej wiktymizacji ofiar.	K_U10
10	Potrafi korzystać z aktów prawnych i przepisów prawa niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej związanej z resocjalizacją nieletnich.	K_U12
11	Jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; jest gotów do samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia.	K_K01
12	Jest gotów do identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z przygotowaniem profesjonalnym w procesie działalności zawodowej związanej z działalnością profilaktyczną i resocjalizacyjną.	K_K03
13	Jest gotów do współdziałania i pracy w grupie, przyjmując w niej różne role oraz do kierowania małym zespołem biorąc odpowiedzialność za efekty jego pracy. Jest gotów do współpracy z różnymi instytucjami wspierającymi działalność oświatową, kulturalną, pomocową i resocjalizacyjną.	K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Przedmiot, zadania i metody badań w kryminologii;
Doktryny kryminologiczne (psychologiczne, biologiczne, socjologiczne).
Związek kryminologii z innymi naukami
H. Gross, E. Locard jako pionierzy nauk kryminologicznych. Omówienie dzieł autorów.
Przestępczość podstawy– rozmiar, statystyki, struktura, dynamika, obraz, przestępczość nieujawniona.
Przestępstwo, jako przedmiot zainteresowania kryminologii.
Przestępca, jako przedmiot badań kryminologicznych (biologiczne, psychologiczne i socjologiczne teorie przestępczości); ogólna charakterystyka sprawcy przestępstwa.
Problematyka kryminogenezy, determinanty zjawisk przestępczych.
Przyczyny pozoracji zdarzeń o charakterze kryminalnym oraz innych.
Wybrane zagadnienia profilaktyki kryminologicznej.
Przestępcy z zaburzeniami psychicznymi stwarzający zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób.
Pojęcie i zakres wiktymologii.
Czynniki kształtujące potencjał wiktymogenny i podatność wiktymizacyjną.
Wpływ środowiska życia ofiar przestępstw na jego rodzaje.
Podstawowe uprawnienia i obowiązki pokrzywdzonego
Kształtowanie postaw antywiktymizacyjnych, w tym w ruchu drogowym
Bezrobocie jako czynnik wiktymizacyjny w skali makrospołecznej
Patologizacja rodziny, jako czynnik wpływający na popełnianie przestępstw na szkodę jej członków.
Związki ofiary ze sprawcą przestępstwa. Ofiara sprawcą przestępstwa.
Państwowy system pomocy ofiarom przestępstw.
Mediacja między ofiarą a sprawcą przestępstwa.
Przestępstwa na szkodę cudzoziemców, z uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na kolor skóry, religię, pochodzenie.

Ćwiczenia
Czynniki kryminogenne; Zabójcy, w tym seryjni. Sprawcy zgwałceń (przypadkowych, seryjnych). Podstawowe informacje o samobójstwie, osobie posiadającej zamiar suicydalny. Ofiara i jej rola w dokonywaniu przestępstw. Chuligaństwo stadionowe; Przestępstwa z użyciem przemocy Przestępczość kobiet Powrót do przestępstwa. Syndrom sztokholmski. Próba zdefiniowania charakterystycznych ofiar przestępstw i ich cech. Ciemna liczba przestępstw, powody nie zgłaszania się do organów ofiar przestępstw. Wiktymizacja – wpływ psychologiczny, emocjonalny, behawioralny, fizyczny i finansowy na ofiarę. Potrzeby ofiar. Wiktymizacja wtórna, wykluczenie społeczne.. Przestępczość w świetle statystyki i badań wiktymologicznych Przyczynienie się ofiary, prowokacja- aspekt prawno- karny i kryminologiczny Tzw. przestępstwa bez ofiar Stereotypy dotyczące postrzegania ofiary przestępstwa Alkohol i środki odurzające, jako czynnik wiktymogenny, Kobiety i mężczyźni oraz dzieci i osoby starsze, jako ofiary przestępstw. Kalectwo jako skutek bycia ofiarą przestępstwa. Powody kreowania się na ofiarę przestępstwa, które nie zaistniało. Znaczenie osoby ofiary dla określenia sylwetki psychofizycznej nieznanego sprawcy zabójstwa, proces wykrywczy od ofiary do sprawcy. Szczegółowe postępowanie z ofiarą zgwałcenia, znęcania się, stalkingu, namowy do samobójstwa, czynu o charakterze pedofilskim, handlu ludźmi, uprowadzenia i pozbawienia wolności, czynu o charakterze terrorystycznym, ofiary oszustwa na wnuczka oraz nigeryjskiego na kobiecie, kazirodztwa i innych wybranych. Przyczyny popełniania przestępstw, charakterystyka sprawców na podstawie prezentacji przygotowanych przez studentów dotyczących sylwetek sprawców. Ćwiczenia w zakresie wyobrażenia siebie, jako ofiary przestępstw oraz badania skłonności do zgłaszania zawiadomień o przestępstwie. Prezentacje przed studentów.
Laboratorium
Projekt
Seminarium
Inne

Literatura podstawowa*	B. Hołyst, Kryminologia, Wolters Kluwer 2017 M. Kuć, Kryminologia, C.H. Beck 2015 B. Hołyst, Wiktymologia, wyd. IV, Warszawa 2011 E. Bieńkowska, Wiktymologia, Warszawa 2018
Literatura uzupełniająca*	E.W. Pływaczewski, S. Redo, E. M. Guzik-Makaruk, K. Laskowska, W. Filipkowski, E. Glińska, E. Jurgielewicz-Delegacz, M. Perkowska, Kryminologia. Stan i perspektywy rozwoju, Wolters Kluwer Polska 2019 M. Kuć, Wiktymologia, Wydawnictwo C.H.Beck, 2010 L. Mazowiecka (red.), Wiktymizacja wtórna, Wolters Kluwer 2012
Metody kształcenia stacjonarnego	Prezentacja multimedialna, wykład informacyjny, problemowy, ćwiczenia przedmiotowe zawierające analizę przypadków, dyskusja na podstawie znanych filmów, dokumentów, doniesień w mediach, prezentacji przygotowanych przez studentów.

Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Ćwiczenia na podstawie krótkich epizodów filmowych, na podstawie których będzie toczyła się dyskusja. Wykład w postaci prezentacji multimedialnej przez MSTeams

Metody weryfikacji efektów uczenia się		Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Aktywny udział w ćwiczeniach		5-13
Egzamin – test		1-10
Formy i warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną - na podstawie przygotowanej prezentacji dotyczącej historii przestępcy lub sytuacji hipotetycznej ofiary, a także umiejętności zaprezentowania posiadanej już wiedzy, podczas wystąpienia- 50%. Wykłady- zaliczenie w formie testu 50%.	

** Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu*

NAKŁAD PRACY STUDENTA			
Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Udział w wykładach	15	-	4
Samodzielne studiowanie	-	-	-
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	15	15	2
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	10	10	-
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	-	-	-
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10	10	-
Udział w konsultacjach	1	-	-
Inne	-	-	-
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	51	35	6
Liczba punktów ECTS za przedmiot	**2**		
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**1,4**		
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**0,2**		
Liczba punktów ECTS związana za zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**1,2**		

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo